

[Ole Bjørn Kraft.]

gives lejlighed til længere og mere velforbredte og indgående drøftelser af den fremtidige politik i Atlantpagtrådet. Jeg tror med andre ord, at overfor den nye kommunistiske taktik vil det være nødvendigt, at Vestens stater tilrettelægger en fælles holdning, en fælles fremtidslinie.

Det var det militære samarbejde, der skabte sikkerheden; et politisk samarbejde, et fællesskab i holdning, vil kun kunne underbygge denne sikkerhed. Et politisk samarbejde vil altid kun have til formål at søge stadig mere farbare veje til samarbejde, ikke blot som nu til en sameksistens mellem øst og vest, hvor man tåler hinanden, men alligevel, som det fremgår af mange udtalelser fra Sovjetunionen, ligger på lur for at komme hinanden til livs.

Jeg vil gerne tilføje en ting. Det forekommer mig at være meget påkrævet, at Vesten selv tager et initiativ, ikke blot som hidtil i de fleste tilfælde, indretter sig på at besvare de skiftende træk fra Sovjetunionen. Dermed er vi kommet til et emne, som også har været behandlet af tidligere talere: Hvad betyder den nye udvikling i Sovjetunionen?

Det er jo i sandhed et mærkeligt billede, der møder os, når vi betragter begivenhederne ved den 20. kongres. Først tøvende og fortroligt, derefter mere og mere voldsomt og tilsidst i fuld offentlighed en fuldstændig fordømmelse af den mand, som kommunisterne i hele verden — også de danske kommunister — har hyldet som den store uforglemmelige leder og fader for alverdens folk, en fordømmelse, der ikke standser ved hans personlige holdning, men som også omfatter hans politik. Vi oplever nu af de sovjetrussiske ledere mund at høre en bekræftelse på alt, hvad der fra Vestens side blev påstået om forholdene i Sovjetunionen under Stalin, hvadenten det drejer sig om de store udrensninger, henrettelser af politiske modstandere, polititerror, afpresning af bekendelser om landsforræderi, der senere viste sig at være ganske urigtige, systemet med slaveleje o. s. v. Det var altsammen rigtigt, altsammen, og kommunisterne, som burde have vidst bedre, fornægtede det altsammen på det voldsomste og med

de stærkeste anklager mod de mænd, der altså fortalte sandheden om denne sag. Jeg synes ærlig talt, at vi også i denne sag savner en undskyldning fra de kommunistiske ordførere for den holdning de har indtaget under dette tidsrum, for de burde have vidst bedre og burde have været meget mere tilbageholdende, når de var så usikre, som det har vist sig at de har været.

Det er også ganske ejendommeligt for os at lægge mærke til, at fordømmelsen i Sovjetunionen nu foretages af de mænd, der alle har været Stalins håndgængne medarbejdere og medhjælpere ved alt det, som de nu vender sig imod. Khrustjov var fra 1938, Malenkov siden 1941 og Bulganin siden 1946 medlem af den øverste ledelse af Sovjetunionen. De kom alle til magt og værdighed just i den periode, som de nu fordømmer. Jeg fremdrager disse kendsgerninger, fordi de hører med i billedet, når vi skal foretage en bedømmelse af den nye udvikling, og fordi disse kendsgerninger er en naturlig baggrund for den tøven i den vestlige verden, som er tilstede, når man skal bedømme følgerne af begivenhederne på kongressen og hensigten med den efterfølgende charmeoffensiv.

Vil vil her i Vesten, og det er sandt og ærligt at sige det, meget gerne tro, at systemskiftet i Sovjetunionen er ægte, det vil betyde en fredeligere udvikling, og vi vil gerne yde vort bidrag dertil. Vi vil ikke på forhånd afvise nogen mulighed for en fortsat afspænding, men vi har også pligten overfor vore egne folk og overfor fremtiden til ikke at indrette os efter en ønsketænkning, men til at opbygge vor politik i overensstemmelse med virkeligheden.

Der er da her nogle kendsgerninger, som det ærede medlem hr. Aksel Larsen ikke talte om, men som må indgå i vore overvejelser. Den første er, at Sovjetunionen stadigvæk er et diktatur, at Sovjetunionen ikke opgiver diktaturet, at det er et etpartistyre, de har. Det er ikke første gang, der har været kollektiv ledelse i Sovjetunionen. Den var ingen garanti mod en tyrannisk diktator, og hvad der er hændt før, kan hænde igen. Man taler ikke om at opgive diktaturet i Sovjetunionen. Sameksistens betyder ikke sameksistens på det ideologiske